РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015 / ISO/IEC 27001:2013
1051 СОФИЯ, УЛ."ТРИАДИЦА" № 2, ТЕЛ.: (+3592) 8119-443, ФАКС : (+3592) 81 19572, WWW.GOVERNMENT.BG

Класификация на информацията
ниво 1, TLP-GREEN
Проект

ДО

МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Д О К Л А Д

от

от Борислав Гуцанов – министър на труда и социалната политика

ОТНОСНО: Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за определяне на условията и реда за предоставяне на ваучери за обучение по Програма "Развитие на човешките ресурси" 2021 - 2027 г. (ПРЧР), Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) и Фонда за справедлив преход (ФСП), приет с Постановление № 48 на Министерския съвет от 2023 г. (обн., ДВ, бр.31 от 2023 г.)

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА ЗАМ. МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация и чл. 7, ал. 3 от Постановление на Министерския съвет № 70 от 14 април 2010 г. за координация при управлението на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове и за създаване на Съвет за координация при управлението на средствата от Европейския съюз, внасям за разглеждане и приемане проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за определяне на условията и реда за предоставяне на ваучери за обучение по Програма "Развитие на човешките ресурси" 2021 - 2027 г. (ПРЧР), Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) и Фонда за справедлив преход (ФСП), приет с Постановление № 48 на Министерския съвет от 2023 г.

Основните мотиви са следните:

Съгласно Постановление № 157 на Министерския съвет от 2022 г., утвърдения Национален план за възстановяване и устойчивост и Договор за финансиране от механизма BG-RRP-1.019-0002-C01 от 14.09.2023 г., Министерството на труда и

социалната политика е определено за Структура за наблюдение и докладване, а Агенцията по заетостта е определена за краен получател за изпълнението на Инвестиция С1.И3 - ПЗ „Предоставяне на обучения за дигитални умения и създаване на платформа за обучение на възрастни“, „Компонент 2: Обучения за DI-GI умения и компетенции“. Основна цел на инвестицията е допълване на реформаторските действия в областта на обучението на възрастни, свързани с модернизиране на системата за обучение на възрастни чрез създаване на възможности за използване на дигиталните технологии в процеса на обучение и повишаване на дигиталните умения и компетенции на населението, и е в пълно съответствие с европейския План за действие за дигитално образование (2021-2027 г.) и Европейската рамка за дигитални компетентности, приета през 2018 г.

От стартирането на изпълнението на инвестицията, Агенцията по заетостта полага изключителни усилия да осигури максимално добре практическото изпълнение на заложените цели, чрез осигуряване на техническа и административна реализация на заложените дейности, но към настоящия момент са констатирани определени затруднения по отношение на изпълнението на инвестицията и заложените като крайна цел индикатори.

Приемът на заявления на лица, които искат да се включат в обучение по Ключова компетентност 4 „Цифрова компетентност“ базово (ниво 1-2 съгласно DigComp) и средно ниво (ниво 3-4 съгласно DigComp), е стартирал на 21.12.2023 г. Към 10.01.2025 г. едва 116 121 лица са подали заявления за включване в обучение за базово или средно ниво на КК 4 „Цифрова компетентност“, а броят на издадените ваучери е 93 878.

От всички участващи в обучения лица, преобладаващо са заети лица, като безработните съставляват съвсем малък дял.

Посочените по-горе факти и данни създават сериозен риск от неизпълнение на заложените в Инвестицията ключови индикатори, които към 30.06.2026 г. следва да са 500 000 лица (360 000 с предложеното изменение по чл. 21 от приложимия Регламент).

1.1. От наблюдаваните от експертите на Агенцията по заетостта нагласи сред целевите групи е установено, че се наблюдава тенденция на повишен интерес към дистанционната форма на обучение, като от страна на работещите лица в тази форма на обучение са се включили 78 % от всички включени заети лица.

Във връзка с изложеното с оглед разширяване на обхвата на лицата и възприемане на по-гъвкав подход, с настоящия акт се предлага да бъде определена като допустима за финансиране с ваучерния механизъм и несинхронната форма на дистанционно обучение.

1.2.Видно от гореизложените данни за профила на обучаемите, по-голям интерес се наблюдава от страна на заетите лица. Голяма част от тях биха искали да имат възможност да се включат в дистанционна форма на обучение, която не изисква строго определен график, а дава възможност за по-гъвкава форма на обучение, която да включва и самостоятелна подготовка върху учебния материал в удобно за тях време, но регламентираната синхронна форма по Инвестицията възпрепятства това.

В този смисъл с новата ал.7 на чл.4 от проекта се предлага включване на синхронната и несинхронна форма на обучение за придобиване на ключова компетентност 4, а за придобиване на ключова компетентност 1, 2, 3, 5, 6 или 7 се допуска провеждане само на синхронно обучение. Предвид спецификата на обученията по КК 4 „Цифрова компетентност“, организирани чрез дистанционна форма и въвеждане на по-гъвкав подход, отпада изискването за наличие на минимум присъствени часове. Качеството на обучението остава гарантирано, тъй като независимо от броя на присъствените часове, лицата се явяват задължително на тест пред Единния сертификационен център и получават сертификат за съответното обучение в зависимост от резултатите.

1.3. С цел гарантиране на качеството на обучение, се въвежда като допълнително изискване доставчиците на обучения да декларират, че притежават собствена система

или лиценз за използване на софтуер, които позволяват синхронно обучение чрез видеоконферентна среда и/или несинхронно обучение.

2. С Правилника за определяне на условията и реда за предоставяне на ваучери за обучение по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021 – 2027 г., Националния план за възстановяване и устойчивост и Фонда за справедлив преход, за целите на външно и независимо сертифициране на придобитите знания и умения по дигитални компетентности от обучените лица, беше създаден Единен сертификационен център, чиито функции се изпълняват от Центъра за развитие на човешките ресурси и регионални инициативи към министъра на труда и социалната политика. Всички лица, получили ваучер за обучение за придобиване на цифрова компетентност се явяват на изпит за сертифициране до един месец от приключване на обучението, който се извършва от Единния сертификационен център. Същият в качеството си на второстепенен разпоредител на бюджет към МТСП, представлява независима трета страна в обучението с ваучери, чрез която се постига качествено провеждане на изпита и безпристрастност в представянето на резултатите от него.

При провеждане на обучение в несинхронна форма ЕСЦ ще докаже ефективността на тази форма на обучение чрез резултатите от положените изпити на обучаемите лица.

3. Към настоящия момент несинхронната форма на обучение е уредена в Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование, издадена от министъра на образованието. От една страна действащият нормативен акт урежда обществени отношения само в областта на училищното образование, които не обхващат обучението за възрастни, а от друга страна с оглед непротиворечиво тълкуване и прилагане на разпоредбите в практиката, в допълнителните разпоредби на акта се дефинират понятията за синхронната и несинхронна форма на обучение.

4. Предвид спецификата на целевите групи, които са обхванати от ваучерния механизъм, които освен заети, са и уязвими групи на пазара на труда, с въвеждането на възможността да се изплащат средства за транспортни разходи на включените в обучение лица, значително ще се подпомагане и улесни достъпа им до обучения.

Към настоящия момент възможността за получаване на средства за транспорт за обучение, са предвидени в Закона за насърчаване на заетостта само за безработни лица, а ваучерния механизъм, финансиран със средствата от ЕС, обхваща по-широка целева група: заети, неактивни и безработни лица. По данни на дирекции „Бюро по труда“ значителна част от регистрираните безработни, поради отдалеченост на мястото на провеждане на обучението, грижи за непълнолетен или изискващ грижи възрастен член на семейството и други причини от битово естество, не са проявили инициатива за включване в обучения с ваучери. Въз основа на констатираните проблеми е необходимо да бъдат въведени подходящи мерки, с които да бъдат повишени мобилността и интереса на лицата от целевите групи за включване в обучения за възрастни.

Размерите и редът ще бъдат определени в критериите на съответната операция/инвестиция и същите като социално плащане, ще представляват необлагаем доход по смисъла на чл. 13, ал. 1, т. 15 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица. С оглед разпоредбата на чл. 12, ал. 1 от ЗДДФЛ облагаеми по смисъла на закона са доходите от всички източници, придобити от данъчно задълженото лице през данъчната година, с изключение на доходите, които са необлагаеми по силата на закон. В случай, че не е предвидено освобождаване на средствата за транспорт в ЗДДФЛ или в нормативен акт, същите биха представлявали облагаем доход за физическите лица.

Предвид особеностите на целевите групи, транспортните разходи от/ до мястото на обучение безспорно представляват социална помощ/добавка, и законосъобразно и обосновано могат да се третират като необлагаем доход по смисъла на ЗДДФЛ.

5. Нов момент, който се въвежда с правилника е в случаите, в които са установени с влязъл сила съдебен акт извършено от страна на представляващия и/или доставчика на обучение престъпление или нарушение, свързано с обучението на съответното

физическо лице, да не бъде изплащана стойността на ваучера на доставчиците на обучение. Мярката/ограничението се въвежда в нормативния акт, тъй като от страна на МТСП, в качеството на УО на ПРЧР и СНД и АЗ, в качеството на конкретен бенефициент и конкретен краен получател, са получени сигнали за злоупотреба с лични данни на физически лица по проекти за обучения чрез ваучери по П РЧР и НПВУ, по които вече са образувани производства пред КЗЛД и Прокуратурата на РБ.

Финансирането на дейностите по Постановлението ще се осигурят в рамките на изпълнение на операции/инвестиции или проекти по процедури за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 г., по Националния план за възстановяване и устойчивост и Фонда за справедлив преход.

Към проекта на Постановление не се прилага справка за съответствие с европейското право, тъй като със същият не се въвеждат норми на европейското право.

За прилагането на предлагания проект на Постановление не са необходими допълнителни разходи / трансфери / други плащания по бюджета на първостепенния разпоредител с бюджет или по сметка за средства от Европейския съюз, за сметка на бюджети по държавния бюджет. Предложеният проект на Постановление не води до въздействие върху държавния бюджет, поради което е приложена финансова обосновка Приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от УПМСНА.

Проектът на Постановлението е обсъден в Националния съвет за насърчаване на заетостта на 13.01.2025 г. и е съгласуван в Националния съвет за тристранно сътрудничество в оперативен порядък.

На основание чл. 26, ал. 4 от Закона за нормативните актове, проектът на Постановление е публикуван за обществено обсъждане на Портала за обществени консултации на Министерския съвет (strategy.bg), както и на интернет страницата на МТСП на ……., със срок за обсъждане до …….. и е изготвена частична предварителна оценка на въздействието, която е съгласувана без коментари.

Предвижда се обществените консултации да бъдат проведени в рамките на 14 дни, с оглед съобразяване със сроковете за обявяване на процедурите по предоставяне на БФП, приети от Комитета за наблюдение на П РЧР и в Индикативната работна програма за 2025 г., както и с изключително кратките срокове за изпълнение на Инвестиция (С1.И3): Предоставяне на обучения за дигитални умения и създаване на платформа за обучение на възрастни с общ предвиден финансов ресурс се изпълнява в 2 компонента - Компонент 1: Национална виртуална платформа за електронно обучение и Компонент 2: Обучения за DI-GI умения и компетенции. Крайният срок за изпълнение на инвестицията е до 30.06.2026 г.

Очакванията на Министерството на труда и социалната политика са, че с приемането на акта значително ще се подпомогне изпълнението на заложените в Инвестиция С1.И3 - ПЗ „Предоставяне на обучения за дигитални умения и създаване на платформа за обучение на възрастни“, „Компонент 2: Обучения за DI-GI умения и компетенции“ ключови индикатори, които към 30.06.2026 г. следва да са 500 000 лица (360 000 с предложеното изменение по чл. 21 от приложимия Регламент).

Предложеният проект на нормативен акт, създава/осигурява гаранция на национално ниво, че изразходването на средствата от европейските фондове за споделено управление по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027г., Националния план за възстановяване и устойчивост и Фонда за справедлив преход ще се реализира в съответствие със заложените от държавата цели, срокове и целеви

индикатори, с което ще се минимизира риска от загуба на средства от фондовете на ЕС. Това от друга страна ще допринесе за постигане на изпълнението на публичните и стратегическите цели на държавата.

Възможността за намаляване на срока за предложения и становища е предвидена макар и като изключение в чл.26, ал.4 от ЗНА.

Проектът на Постановление е съгласуван с министерствата в съответствие с разпоредбите на чл. 7, ал. 3 от Постановление № 70 на Министерския съвет (ПМС) от 14.04.2010 г. за координация при управлението на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове и за създаване на Съвет за координация при управлението на средствата от Европейския съюз (СКУСЕС).

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА ЗАМ. МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 8 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам Министерският съвет да приеме приложения проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за определяне на условията и реда за предоставяне на ваучери за обучение по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021 - 2027 г., Националния план за възстановяване и устойчивост и Фонда за справедлив преход, приет с Постановление № 48 на Министерския съвет от 2023 г. (обн., ДВ, бр.31 от 2023 г.)

МИНИСТЪР НА ТРУДА
И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА:
БОРИСЛАВ ГУЦАНОВ